

потоків, розширення туристичних напрямків та покращення інфраструктури допоможуть зробити туристичну галузь більш ефективною, екологічно відповідальною та комфортною як для туристів, так і для місцевих громад.

Список використаних джерел:

1. Tourlib.net. Аналітичні матеріали з міжнародного туризму. URL: <https://tourlib.net/>.
2. Інноваційні тенденції розвитку туризму. URL: <https://www.researchgate.net/>
3. UNWTO – World Tourism Organization: Офіційні звіти щодо міжнародного туризму. URL: <https://www.unwto.org/>.
4. Sustainable Tourism Reports, World Travel & Tourism Council. URL: <https://wttc.org/>.

Боєва А. С., канд. екон. наук Редько В. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ГРУЗІЇ**

Культурно-пізнавальний туризм є найпопулярнішим видом туризму в світі, який охоплює історико-культурну спадщину, гастрономічний та автентичний досвід, екологічний та етнічний мотиви, розкриває можливості для різних спеціалізованих векторів туристичного розвитку. Саме ці фактори є причинами розквіту різнобарвної культури, яка приваблює не тільки туристів з різних куточків світу, а і місцевих жителів до цього виду подорожей, через що робить його надзвичайно цікавим і популярним у всьому світі. Величезний потенціал для залучення міжнародних туристів демонструє Грузія.

Грузія є своєрідним мостом, розташованим на стику Європи та Азії, що лежить на південних схилах Великого Кавказу, де засніжені вершини тягнуться від Чорного до Каспійського морів. Попри компактні розміри, країна вирізняється багатогранними ландшафтами та широкими можливостями для різноманітних видів активного відпочинку [1]. Туристичними образами країни є Кавказькі гори, фортеця Нарікала – історична пам'ятка в Тбілісі, грузинське вино, гостинність та традиції застілля. Лабіринт вузьких вулиць з унікальною архітектурою Тбілісі, море і сонце Батумі, історична зірка з пам'ятками ЮНЕСКО Мцхета та винна Кахетія – це перші міста, які спадають на думку при згадуванні країни. Історія Грузії охоплює декілька тисячоліть і починається з найдавніших етапів людської

цивілізації. По всій Грузії збереглися залишки давнього світу. Наприклад, відомий заповідник Сатаплія приховує на своїй території давні сліди динозаврів, які можна побачити і зараз. Ця країна є унікальною через гармонійний баланс між шанобливим ставленням до старого і активним створенням інноваційного майбутнього. Така тенденція формує постійно зростаючу відвідуваність країни. За останнє десятиліття Грузія перетворилася на один із найпопулярніших туристичних напрямків, приваблюючи як одноденних відвідувачів, так і туристів з усього світу (рис. 1). Згідно з даними Geostat, у 2024 р. країну відвідало 7,4 млн іноземних туристів, що на 4,2% більше, ніж у попередньому році [2].

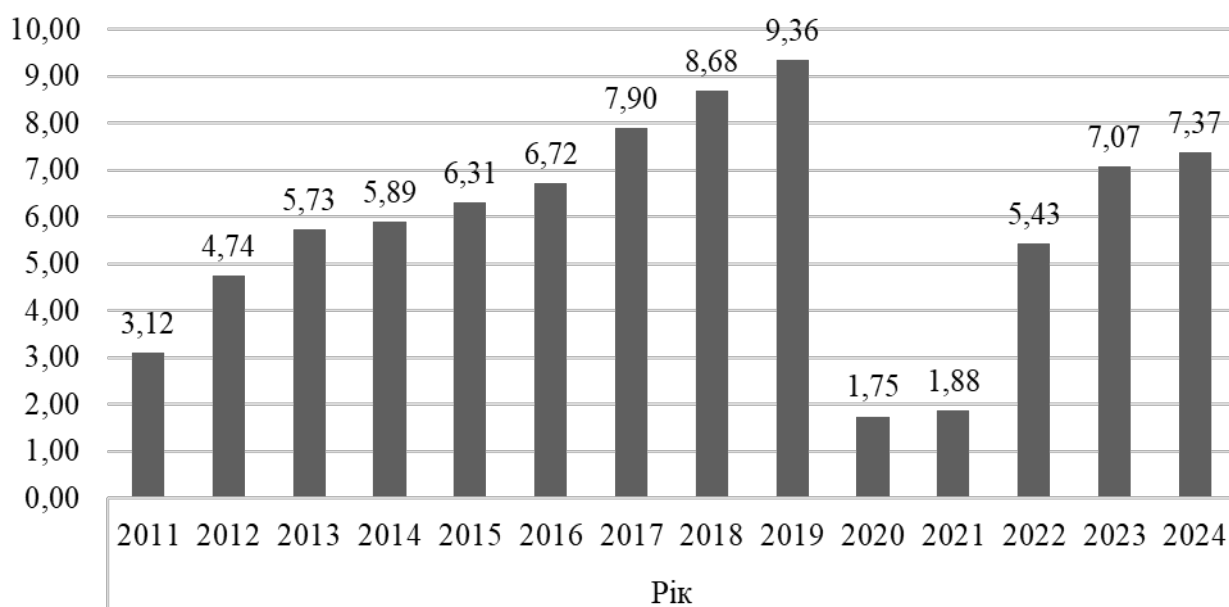

Рис. 1. Динаміка в'їзних туристських потоків до Грузії за період 2011–2024 рр., млн. осіб
Джерело: складено авторами за даними [2; 3]

Переоцінити значення культурно-пізнавального туризму в Грузії майже неможливо, адже він формується з усіх канонічних та відомих асоціацій про країну. Захопливі традиційні танці та концерти з мелодійними грузинськими поліфонічними піснями пробуджують емоції, а відвідування музеїв, художніх галерей і виставкових залів розкриває багатий спадок минулих епох. Щоб повністю зануритися в грузинську атмосферу, туристам варто побувати на місцевому святі – «супра», де гармонійне поєднання вишуканих страв, унікального вина та легендарної гостинності з обов'язковою присутністю тамади, тостів, духу єдності зробить подорож справді незабутньою і наповненою особливих вражень [4]. Грузинська «супра» – це не просто трапеза, а справжнє культурне

явище, що поєднує в собі традиції гостинності, ритуали спілкування та повагу до традицій.

Відомо, що стратегія розвитку туризму в Грузії на 2025 р. спрямована на підвищення його внеску в економіку, створення нових робочих місць, диверсифікацію ринків та забезпечення сталого розвитку галузі. Основна увага приділяється переходу від масового до якісного туризму, орієнтованого на заможних мандрівників із Європи, Північної Америки, Близького Сходу та Азії. Уряд активно розвиває регіональну інфраструктуру, розширюючи туристичні можливості за межами найбільших міст. Одночасно підтримуються ініціативи приватного сектора для створення унікальних і високоякісних туристичних продуктів [1]. Популяризації культурно-пізнавального туризму до Грузії серед громадян України сприяє її туристсько-рекреаційний потенціал і безвізовий режим.

Отже, культурно-пізнавальний туризм у Грузії має визначені перспективи для розвитку. Поєднання багатой історії, захопливих краєвидів, глибоких традицій і сучасного підходу до розвитку туризму робить країну дедалі привабливішою для мандрівників з усього світу. Навіть попри нестабільну політичну ситуацію, викликану постійними протестами через нелегітимність внутрішньої влади та зовнішньою геополітикою довкола Кавказького регіону, ця країна здатна працювати над покращенням туристичного образу та забезпеченням якісного досвіду міжнародних туристів.

Список використаних джерел:

1. Courtney Cunningham. Georgia Tourism in 2025: A Traveler's Data-Driven Guide. 27.01.2025. URL: <https://surl.li/elcykg> (дата звернення: 27.03.2025 р.).
2. Майя Арабідзе. Скільки туристів прийняла Грузія у 2024 році – дані Геостату. 30.01.2025. URL: <https://surl.li/tmmehm> (дата звернення: 26.03.2025 р.).
3. Georgian National Tourism Administration. International Traveller Visits 2024. URL: <https://surl.li/gcowcu> (дата звернення: 26.03.2025 р.).
4. Advantour. Cultural and Historical Tourism in Georgia. URL: <https://surl.li/lwrefl> (дата звернення: 27.03.2025 р.).